

AMIF-ohjelman arviointitaulukko vuosi 2022

ARVIOINNIN KRITEERIT	Hallintoviranomaisen arviointi	Seurantakomitean kommentit
Tuloksellisuus	<ul style="list-style-type: none">- Miten hankkeiden ja toiminnan toimeenpano on edistänyt toimeenpanosuunnitelman ja ohjelman toteutusta?<ul style="list-style-type: none">o Kahden ensimmäisen haun tuloksena toimeenpano on käynnistynyt kaikissa rahaston erityistavoitteissa.o Toimeenpano ei ole vielä käynnistynyt kaikkien täytäntöönpanotoimien osalta, mutta valtaosa täytäntöönpanotoimista on toimeenpanosuunnitelmassa aikataulutettu.o Operatiivinen tuki on otettu käyttöön kaikissa erityistavoitteissa.- Miten kattavasti rahoitetuissa hankkeissa on saavutettu asetettujen indikaattoreiden mukaisia tuloksia? Missä määrin indikaattoreita sovelletaan rahoitetuissa hankkeissa?<ul style="list-style-type: none">o Valtaosa rahoitetuista hankkeista liittyy yhteen tai useampaan ohjelman indikaattoriin. Toteumaa ei voida arvioida, koska hankkeiden raporteja ei ole vielä käsitelty.- Miten/missä määrin hallintoviranomaisen toimet ovat edistäneet ohjelman ja toimeenpanosuunnitelman tavoitteiden toteutumista?<ul style="list-style-type: none">o Rahastosta on järjestetty 2 hakua, keväällä ja syksyllä 2022. Kaikki tavoitteet ovat olleet haettavissa.o Kevään haussa rahoitettiin seitsemän hanketta ja myönnettiin operatiivista tukea kahteen toimintaan. Syksyn hausta on esitetty rahoitettavaksi 17 hanketta ja operatiivista tukea myönnetään kahteen toimintaan. Indikaatiivinen aikataulu päätöksille on 17.3.	

	<ul style="list-style-type: none">○ Kevään haussa rahoitettuja hankkeita koskevat ensimmäiset raportit ovat saapuneet hallintoviranomaiselle 15.2.2023. Kattavampi arvio voidaan antaa vasta kun raportit on käsitelty.	
Tehokkuus	<ul style="list-style-type: none">- Ovatko hankkeet saavuttaneet tavoitteitaan hankesuunnitelmien ja -aikataulujen mukaisesti?<ul style="list-style-type: none">○ Tähän on vielä liian aikaista vastata.- Missä määrin hankkeissa on kyetty tehostamaan avustuksen saajien toimintaa?<ul style="list-style-type: none">○ Tähän on vielä liian aikaista vastata, mutta hakemusten perusteella erityisesti Migrin toimintaa on tarkoitettu tehostaa useissa hankkeissa esim. UMA-kehitystyön ja automatisaation avulla sekä tehostamalla turvapaikka- ja oleskelulupahakemusten käsittelyä operatiivisen tuen avulla.- Onko rahoitusta käytetty suunnitelmallisesti (myöntö- ja käyttöaste)?<ul style="list-style-type: none">○ Rahoitusta on käytetty etupainotteisesti. Rahaston kaikki erityistavoitteet ovat olleet haussa avoinna ja rahoitusta on jo tässä vaiheessa sidottu/esitetty myönnettäväksi hankkeisiin merkittävä määrä käytettävissä olevista varoista.○ <i>Ensimmäisessä haussa rahoitusta sidottiin 6,8 miljoonaa euroa. Toisessa haussa rahoitusta ollaan myöntämässä yhteensä noin 10 miljoonaa euroa. Rahastosta avustuksina myönnettävä rahoitusosuus kaudella 2021-2027 on 64,2 miljoonaa euroa. Täten noin 27,5% ohjelman rahoituksesta on sidottu vuoden 2022 haussa.</i>- Onko tukikelvottomia kustannuksia havaittu paljon ja/tai hankkeet toteutuneet suunniteltua pienempinä?<ul style="list-style-type: none">○ Hankkeiden ensimmäiset raportit ovat saapuneet 15.2.2023, mutta niitä ei ole vielä käsitelty ja arvion tekeminen edellyttää hankkeiden toteutumisen seuranta pidemmältä ajalta.	<ul style="list-style-type: none">• Hallintoviranomaisen toimiin on vaikea ottaa kantaa tässä vaiheessa, koska kausi ja hankkeet ovat alkutekijöissään.• Seurantakomiteaa voisi muistuttaa tiiviimmin tulevista hauista ja muusta toiminnasta, jotta jäsenet voivat osaltaan välittää tietoa eteenpäin.• Seurantakomitea katsoi, että Migrin toiminnan tehostamiseen tähtäävät toimet ovat tärkeitä ja siten rahaston varat menevät oikeaan paikkaan.• Seurantakomitea kiitti hallintoviranomaista toimivasta neuvonnasta, mutta tiedusteli myös, onko hallintoviranomaisen näkemyksen mukaan viestintä toiminut aiempaa paremmin ja siten, miten syksyn 2022 kokouksessa suunniteltiin. Hallintoviranomainen totesi, että töitä viestinnän kehittämiseksi tehdään, mutta työ on vielä kesken eikä se välttämättä näy näin varhaisessa vaiheessa ohjelmakautta.• Ohjelmakauden tavoitteet voisi kirjoittaa auki arviointitaulukkoon, jotta niitä voisi helpommin vertailla tuloksiin.

	- Onko muutospäätösten määrä pysynyt maltillisena? o Tähän on liian aikaista vastata, koska hankkeet ovat vasta alkuvaiheessa. Toistaiseksi on tiedossa yksi muutospäätös, jossa tehtävät muutokset ovat luonteeltaan pieniä ja teknisluontoisia.- Arviointia hallintoviranomaisen toiminnan suhteen liittyen mm. hakuihin, tarkastuksiin, koulutuksiin.	• SK tiedusteli, onko hallintoviranomaisella tavoitetta sille, paljonko varoja tullaan laittamaan haettavaksi hauissa vuosittain. Hallintoviranomainen totesi, että hakujen ja ohjelman tasapainoa tarkastellaan pitkin kautta yhteistyössä SK:n kanssa. Hakuja pyritään myös pitämään rajauksilla hallinnassa, jotta hakemuksia ei tule liian suurta määrää kerralla sisään.• SK kiitti yhteistyötä hallintoviranomaisen kanssa. Se on koettu toimivaksi hakujen valmistelussa, mutta seurantakomitea tiedusteli, voisiko hallintoviranomainen käyttäen hyväksi hankkeista tekemiään havaintoja informoida tiiviimmin esimerkiksi hakukoulutuksissa siitä, mitä hakemusten kirjoittamisessa tai raportoinnissa tulee ottaa erityisesti huomioon eli viestiä tiiviimmin hakemusten ja raporttien puutteista ja kompastuskivistä. Myös horisontaalisten periaatteiden toteutumisen seuranta ja niistä muistuttamisesta kaivattiin.
Merkityksellisyys	- Miten rahaston kohderyhmä on hyötynyt hankkeista? o Tähän on liian aikaista vastata, koska hankkeet ovat vasta alkuvaiheessa.o Hakemusten perusteella kolmansien maiden kansalaiset tulevat hyötymään hankkeista joko suoraan hankkeissa tarjottavan tuen muodossa tai välillisesti palveluiden vahvistumisen myötä, esim:o Turvapaikkaprosessissa: oikeusturvan vahvistuminen parempien palveluiden	

- myötä (esim. tulkkauksen laatu ja haavoittuvuuden tunnistaminen)
- Kotoutumisen teemassa: taloustaitojen vahvistaminen, monilukutaidon vahvistaminen, osallisuuden lisääminen, kontaktien luominen, kielitaidon vahvistaminen, omatoimisuuden vahvistaminen, palveluihin kiinnittyminen, osallisuus palveluiden kehittämisessä,
 - Paluuteemassa kohderyhmä hyötyy paluuneuvonnasta sekä uudelleenkotoutumisen tuesta
- Onko ohjelman toimeenpano erityisesti tukenut jonkun avustuksen saajan tai muun toimijan toimintaa?
- Suurin avustuksensaaja on Maahanmuuttovirasto, jolle on myönnetty rahoitusta keväällä -22 seitsemään hankkeeseen/toimintaan (13,75M€) ja jolle on syksyn haussa esitetty rahoitusta viiteen hankkeeseen/toimintaan (5,2 M€).
- Mitkä ovat merkittävimmät saavutukset ohjelman toimeenpanossa? Minkälaisia pysyviä muutoksia toimeenpanossa on saatu aikaan?
- tähän on vielä liian aikaista vastata
- Onko jokin hanke poikkeuksellisen merkittävästi edistänyt ohjelman tai toimeenpanosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista?
- tähän on vielä liian aikaista vastata

*Hankkeista ei ole vielä raportoitu riittävästi, jotta yhteenvetoa voitaisiin tehdä.
Ensimmäiset, vielä käsittelemättömät raportit saapuneet 15.2.2023.*

Johdonmukaisuus

- Ovatko hankkeet temaattisesti jatkoa aiemmille hankkeille ja/tai kehitystyölle? (myös muu kuin EUSA)
- Useat hankkeet jatkavat ohjelmakaudella 2014 –2020 aloitettua kehittämistyötä erityisesti laajojen tietojärjestelmien ja niiden yhteentoimivuuden osalta sekä esim. paluutoimien osalta. Myös Suomeen saapumisen sekä

- Toimeenpanosuunnitelman avulla päästään kohdentamaan ja ohjaamaan hallintoviranomaisen työtä. Seurantakomitea kommentoi sen valmistelua ja valmistelun puitteissa käytyä keskustelua siten, että horisontaaliset tavoitteet voisi nostaa esille läpileikkaavasti.

lupahakemusten käsittelyn sujuvoittamistoimet ovat edelleen painopisteenä tämän kauden hankkeissa. THL:n hankkeissa jatketaan kotoutumisen tietopohjan vahvistamista.

- Onko odotettavissa, että hankkeiden tuloksena syntyy pysyvää toimintaa?
 - o Tietojärjestelmien kehitys tuottaa pitkäikäisiä tuotoksia, jotka toimivat usein jatkokehityksen pohjana. Turvapaikanhakijoiden ja kotoutumisen parissa toimivien osaamisen lisääntymisen odotetaan näkyvän palveluiden laadun vahvistumisena. Miten voidaan arvioida kumppanuuksien toteutumista hanketoiminnassa/hankkeissa?
 - o Migrin tietojärjestelmäkehitystä ja automatisointia sekä Poliisin ja Migrin operatiivista toimintaa lukuun ottamatta suurin osa hankkeista toteutetaan useamman organisaation yhteistyönä.
- Onko kaikkia ohjelman ja toimeenpanosuunnitelman mukaisia tavoitteita edistetty?
 - o Toiminta on lähtenyt käyntiin kaikissa erityistavoitteissa, mutta kaikki toimeenpanosuunnitelmaan sisältyvät toimet eivät ole olleet vielä hauissa avoimna eikä kaikkiin avoimna oleviin toimiin ole kohdistunut hakemuksia.
- Onko hakuja avattu systemaattisesti?
 - o Kyllä
- Arviointia ohjelman ja toimeenpanosuunnitelman päivittämisestä.
 - o Tuleva hallitusohjelma voi aiheuttaa päivittämistarpeita ohjelman tai ainakin toimeenpanosuunnitelman sisältöihin.
 - o Rahoituksen siirtäminen erityistavoitteiden sisällä tai niiden välillä ei ole vielä ajankohtaista, mutta on nähtävissä, että esimerkiksi erityistavoitteessa 2 lupaprosessien kehittämiseen saatetaan tarvita lisää rahoitusta.

Unionin tasolla saatava lisäarvo	<ul style="list-style-type: none">- Onko ohjelman toimeenpanossa edistetty hyviä käytäntöjä EU-tasolla?<ul style="list-style-type: none">o Tähän on vielä liian aikaista vastata, mutta on nähtävissä, että esimerkiksi Yhteisölähtöisen kotoutumisen pilottihankkeesta voidaan saada hyviä käytäntöjä myös EU-tasolla levitettäväksi. Myös työperäisen maahanmuuton edistämiseen liittyvien toimien käynnistyttyä saattaa syntyä hyviä EU-laajuisestikin mallinnettavia käytäntöjä.- Onko ohjelman ja hankkeiden toimeenpano lisännyt EU-näkyvyyttä?<ul style="list-style-type: none">o tähän on vielä liian aikaista vastata- Miten ohjelman toimeenpanossa edistetty Unionin tason hankkeita (esim. tietojärjestelmät) ja strategioita? <p>Käytäntöjen ja EU-näkyvyyden arviointi on liian varhaista suhteessa hankkeiden toimeenpanoon, mutta periaatteet on otettu huomioon hankkeiden rahoituksessa, kuten myös kansallisen ohjelman ja toimeenpanosuunnitelman laadinnassa. Ohjelman toimeenpanossa ja hankkeiden rahoittamisessa on huomioitu mm. yhteisölähtöisen kotoutumisen malli sekä EU:n vapaaehtoisen paluun ja uudelleenkotouttamisen strategia.</p> <p>Löytyykö esimerkkejä hankkeista, joilla on ollut erityistä unionin tason lisäarvoa?</p>	
Osallisuus, syrjimättömyys ja näkyvyys	<ul style="list-style-type: none">- Miten hankkeet ja hallintoviranomainen ovat edistäneet EU-näkyvyyttä?- Miten arvioidaan hallintoviranomaisen toteuttaneen kumppanuusperiaatetta ja osallistaneen kumppaneita ohjelman toimeenpanossa?	Seurantakomitealla on positiiviset kokemukset kumppanuussuhteen toteuttamisesta sekä kansalaisyhteiskunnan osallistamisesta ohjelman toteuttamisen seurantaan ja toimeenpanoon.

- Hallintoviranomainen on pyrkinyt osallistamaan seurantakomiteaa vahvemmin ohjelman toimeenpanossa ja sen seurannassa.
- Hallintoviranomainen tekee käytännön yhteistyötä toimeenpanosuunnitelman ja hakujen suunnittelussa esim. TEM:n ja TEM:n hallinnonalan kanssa (ml. kotoutumisen kumppanuusohjelma) ja SM:n hallinnonalan kanssa (esim. Paluun yhteistyöryhmä)
- Onko osallisuuden ja syrjimättömyyden periaatteet huomioitu hallintoviranomaisen ja hankkeiden toiminnassa?
 - Horisontaalisten periaatteiden toteutumista seurataan koko hankekauden ajan niin yksittäisissä hankkeissa kuin kootusti. Myös hallintoviranomainen on sitoutunut noudattamaan periaatteita toiminnassaan. Tarkemmin tätä pystytään arvioimaan kauden edetessä ja hankkeiden raportoidessa toiminnastaan.

Seurantakomitean palautetta ja kehittämisehdotuksia